IB MYP Individuals and Societies og folkeskolens Geografi og Historie mål

Vi vurderer, at Individuals and Societies giver et væsentligt fagligt grundlag for elevernes geografiske og historiske forståelse frem mod afslutningen af M5. På ISB samles indholdet i et integreret humanistisk fag. Naturgeografien understøttes desuden af Integrated Sciences. Redegørelsen sammenholder vores mål, undervisningsindhold og progression med folkeskolens geografi og historie.

MYP's vurderingskriterier er A: Viden og forståelse, B: Undersøgelse, C: Kommunikation og D: Kritisk tænkning. De understøtter både historiske og geografiske arbejdsformer. Deres anvendelse skal forbindes med konkrete faglige mål og indhold.

1 Geografi frem mod afslutningen af M5

Dansk målområde	Dansk mål efter 9. klasse	Sammenhæng med ISB
Undersøgelse	Designe, gennemføre og evaluere geografiske undersøgelser.	B understøtter problemformulering, planlægning, dataindsamling og evaluering. Science bidrager med praktiske undersøgelser og naturfaglige metoder.
Modellering	Anvende og vurdere geografiske modeller.	A og D understøtter begreber, forklaringer og analyse. Kort, diagrammer og modeller anvendes på tværs af I&S og Science.
Perspektivering	Forbinde geografi med omverdenen og udviklingen i naturvidenskabelig erkendelse.	A og D understøtter samspil mellem natur, mennesker og samfund samt vurdering af årsager, konsekvenser og forskellige perspektiver.
Kommunikation	Kommunikere om naturfaglige forhold med geografi.	C understøtter struktureret formidling og dokumentation af kilder; D understøtter argumentation og begrundede konklusioner.

Kulturgeografi og naturgeografi på tværs af fag

I M1's indgår klima, biomer, fødevarehandel og madkultur i I&S. Science omfatter blandt andet vandets kredsløb, jordens sfærer, pladetektonik, vindsystemer, vejr, klima og naturkatastrofer. M1 svarer til dansk 5. klasse, så flere geografiske emner introduceres før folkeskolens særskilte geografifag i 7. klasse.

I M5 undersøger eleverne migration og sammenhænge mellem sociale, økonomiske, politiske og miljømæssige forhold. Den samlede geografiske progression bygger dermed på både kulturgeografiske og naturfaglige forløb. Danske geografiske forhold, feltarbejde og vurdering af modeller indgår i den nærmere kortlægning af fagets dækning.

2 Historie frem mod afslutningen af M5

Folkeskolens historie omfatter kronologi og sammenhæng, kildearbejde samt historiebrug. På ISB indgår disse arbejdsformer i I&S og bygger videre på PYP's arbejde med blandt andet familiehistorie, opdagelser, lederskab og forandring. Historie organiseres gennem tematiske og internationale undersøgelser frem for et selvstændigt fag med samme navn.

Dansk målområde	Dansk mål efter 9. klasse	Sammenhæng med ISB
Kronologi og sammenhæng	Forklare samfunds udvikling under forskellige forudsætninger med afsæt i et kronologisk overblik.	A og D: Eleverne arbejder med perioder, samfund, årsager og konsekvenser. Forløb fra antikken til nutiden giver grundlag for sammenligning af kontinuitet og forandring.
Kildearbejde	Vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger.	B og D: Eleverne undersøger spørgsmål, udvælger og vurderer kilder og begrunder historiske fortolkninger. C understøtter kildehenvisning og formidling.
Historiebrug	Forklare samspillet mellem fortid, nutid og fremtid.	A og D: Eleverne undersøger, hvordan historiske begivenheder, ideologier og fortællinger påvirker identitet, samfund og nutidige valg.

Historisk indhold i undervisningsplanerne på ISB

Trin	Indhold i I&S	Hvordan indholdet bearbejdes
M1 5. klasse	Antikkens Grækenland; madens historie; historiske katastrofer.	Demokrati og styreformer, historiske kilder, handel og kulturmøder; blandt andet tidskapsel og historisk katastrofeundersøgelse.
M2 6. klasse	Religionernes historie; middelalder; renæssance og reformation.	Sammenligning af perioder, trosforestillinger, magt og levevilkår; rollespil, emneundersøgelse og historisk rejsejournal.
M3 7. klasse	Industrialisering; 1. og 2. verdenskrig.	Teknologiske og sociale forandringer, nationalisme, ideologier og propaganda; kildeanalyse og undersøgelse af historiske ledere.
M4 8. klasse	Oplysningstid og fransk revolution; kold krig og FN; økonomihistorie.	Politiske idéer, revolution, konflikter og samfundsudvikling; blandt andet essay, rollespil og MUN.
M5 9. klasse	Prag og Tjekkiets historie; migration; folkedrab.	Studietur og historisk rapport, analyse af migration og brug af historiske mønstre til at forstå og forebygge nutidige overgreb.

Forløbene understøtter historiske kompetencer og et internationalt perspektiv. De dokumenterer ikke alene en fuldstændig dækning af dansk historie eller folkeskolens kanonpunkter. Vi anvender de danske mål som sammenligningsgrundlag og beskriver vores egne emnevalg og progression.

3 Progression og forskelle fra folkeskolen

Folkeskolens trinmål giver pejlemærker for den historiske progression. P5 svarer til 4. klasse, M2 til 6. klasse og M5 til 9. klasse.

Dansk trin	Historisk pejlemærke	ISB's grundlag
Efter 4. klasse ISB P5	Hverdagsliv og forandring; kilder til viden om fortiden; fortællinger om, hvordan historie påvirker mennesker.	PYP: familiehistorie og generationer i P2, opdagelser i P3 og ledere i P4. Den samlede udvikling frem til P5 skal læses i de tværfaglige planer.
Efter 6. klasse ISB M2	Sammenligne perioder, bruge kildekritiske begreber og perspektivere historiske fortællinger i tid og rum.	M1–M2: antikken, religionernes historie, middelalder og renæssance. Undersøgelser, historiske rollespil og sammenligninger udvikler grundlaget.
Efter 9. klasse ISB M5	Kronologisk overblik, vurdering af historiske problemstillinger og forståelse af fortidens betydning for nutid og fremtid.	M3–M5: industrialisering, verdenskrige, revolutioner, kold krig, migration og folkedrab. Kildeanalyse, argumentation og historiske sammenligninger fordybes.

Forskelle og dokumentationens rækkevidde

Område	Vores organisering og forskel
Internationalt og dansk historisk indhold	Vi behandler danske perspektiver inden for en bred international sammenhæng. De beskrevne I&S-forløb har især europæiske og globale emner.
Kronologisk overblik og historiebrug	Undervisningen er tematisk; perioderne gennemgås ikke kun i kronologisk rækkefølge.
Naturgeografi og kulturgeografi	Geografi ligger på tværs af I&S og Science og introduceres på andre trin end i folkeskolen.
Undersøgelser og kilder	MYP understøtter research, kritisk tænkning og dokumentation i begge fag.
Evaluering og eksamen	Eleverne vurderes gennem MYP-kriterier og faglige opgaver. M5 I&S har én samlet bedømmelse.

4 Delmål i geografi og samlet vurdering

ISB delmål efter M1, M3 og M4 beskriver progressionen frem mod M5. De er milepæle på ISB og ikke de samme som de særskilte danske trinmål.

Kompetence	Efter M1	Efter M3	Efter M4
Undersøgelse	Med støtte stille geografiske spørgsmål og bruge kort, observationer og udvalgte data.	Planlægge en afgrænset undersøgelse, bearbejde data og vurdere kilder.	Begrunde metodevalg, gennemføre en undersøgelse og vurdere usikkerheder og konklusioner.
Modellering	Aflæse kort, anvende koordinater og forklare enkle modeller.	Anvende og sammenligne kort, diagrammer og modeller til at forklare mønstre.	Vælge modeller og vurdere deres forklaringskraft og begrænsninger.
Perspektivering	Beskrive samspil mellem naturforhold, bosætning og levevilkår.	Forbinde lokale og globale problemstillinger med samfundsforhold og naturprocesser.	Vurdere ressourcer, miljø og levevilkår; forklare betydningen af ny viden og teknologi.
Kommunikation	Fremlægge forklaringer med fagord, kort og billeder og angive kilder.	Formidle undersøgelser og skelne mellem dokumentation og egne vurderinger.	Argumentere geografisk, dokumentere kilder og diskutere alternative forklaringer.

Samlet vurdering

Det er ISB's samlede vurdering, at undervisningen i Individuals and Societies, sammen med relevante forløb i Integrated Sciences, frem mod afslutningen af M5 står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolens geografi og historie efter 9. klasse. Vurderingen bygger på sammenhængen mellem undervisningens indhold, faglige mål og progression, de anvendte arbejdsformer og evalueringen af elevernes udbytte. Selvom fagene organiseres anderledes, og emnevalg og rækkefølge varierer fra folkeskolens, udvikler eleverne sammenlignelige geografiske og historiske kompetencer og et fagligt grundlag for videre uddannelse.

Kildeliste

Friskoleloven §§ 1, 1 a og 1 c.
UVM: Frie grundskolers mål og planer for undervisningen.
Fælles Mål, bekendtgørelse nr. 1715 af 30. december 2024, især bilag 4 og 13.
UVM: Fagformål og kompetenceområder for historie og geografi.
IB: MYP Individuals and Societies og organisering som integrated humanities.

ISB: Curriculum Guides M1–M5
ISB Whole School Continuum, især ISSocial Studies og Science.